

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžak/3/2021
Identifikačné číslo spisu: 6019200690
Dátum vydania rozhodnutia: 28. októbra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:6019200690.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, XXX XX P., zastúpená advokátskou kanceláriou Hrčka - Sabó, s. r. o., Advokátska kancelária, Obchodná 187/6, 078 01 Sečovce, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Sládkovičova 25, 974 05 Banská Bystrica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-139-004/2019-SK zo dňa 25. septembra 2019, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/273/2019-159 zo dňa 4. novembra 2020, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/273/2019-159 zo dňa 4. novembra 2020 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e ž a l o v a n é h o č . P P Z - H C P - B B 2 - 1 3 9 - 0 0 4 / 2 0 1 9 - S K z o d ň a 2 5 . s e p t e m b r a 2 0 1 9 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .
- II. Sťažovateľke priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

I.
Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Prvostupňový správny orgán - Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica rozhodnutím č. p.: PPZHCPBB5-2343-006/2019-PP zo dňa 8. júla 2019 rozhodol podľa § 36 ods. 1, písm. b) zákona č 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov (ďalej len „ZoPC“) o zrušení prechodného pobytu žalobkyne na území Slovenskej republiky na účel podnikania udelený podľa § 22 ods. 1 písm. b) ZoPC, pretože žalobkyňa správne mu orgánu uviedla nepravdivé alebo zavádzajúce údaje. V druhom výroku prvostupňový správny orgán podľa § 11 ods. 1 písm. p/ ZoPC rozhodol, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorému mu bol zrušený prechodný pobyt je povinný vycestovať do 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia, ak nie je oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky z iného dôvodu.

2. V dôvodoch rozhodnutia najmä uviedol, že žalobkyňa mala udelený prechodný pobyt na účel podnikania podľa § 22 ods. 1, písm. b) ZoPC s platnosťou od 22.3.2018 do 30.3.2020 ako konateľka spoločnosti Sara Trading & Construction, s.r.o., Banská Bystrica. Pri udelení prechodného pobytu žalobkyňa preukazovala zabezpečenie ubytovania počas prechodného pobytu v Y. D., P. A., G. XX, J. J.. Následne po udelení prechodného pobytu dňa 7.5.2018 žalobkyňa oznámila správne mu orgánu zmenu adresy prechodného pobytu a požiadala o vydanie dokladu o pobyte. Ako doklad potvrdzujúci zabezpečenie ubytovania počas pobytu správne mu orgánu predložila zmluvu o nájme bytu na adrese Y. D. XX, J. J.. Prvostupňový správny orgán svoje rozhodnutie odôvodnil preverovaním fyzickou kontrolou oprávnenosti pobytu vykonanou 15.4.2019, výsluchom susedy W.. J., obsahom znaleckého posudku znalca Ing. Oravkina č. 15/2019, vyjadreniami Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. a Stredoslovenskej energetiky a. s. a tiež skutočnosťou, že vlastník nehnuteľnosti túto neprístupnil správne mu orgánu a ospravedlnil sa služobnou cestou do zahraničia. Prvostupňový správny orgán dôvodil, že 15.4.2019 bola v súvislosti s iným konaním vykonaná podľa § 75 zákona o pobyte cudzincov kontrola oprávnenosti pobytu, plnenia podmienok pobytu a dodržiavania povinnosti u cudzincov na adrese Y. D. XX, J. J.. Pri kontrole sa nikto v nehnuteľnosti nezdržoval. Objekt pôsobil neudržiavane, fasáda objektu bola popraskaná s opadanou omietkou, okná s popraskanými nátermi a miestami vypadaným tesniacim tmelom okolo sklenenej výplne. Na budove neboli funkčné zvončeky a okná boli bez akéhokoľvek tienenia, t. j. nemali žiadne záclony ani žalúzie. Správny orgán uviedol, že predmetná nehnuteľnosť bola predmetom exekúcie a v rámci tejto exekúcie bol vyhotovený znalecký posudok, z ktorého je zrejmé, že budova je neobývaná a bez rozsiahlej rekonštrukcie je momentálne neobývateľná. Ďalej správny orgán vyhodnotil vyjadrenie Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. a Stredoslovenskej energetiky a. s. o spotrebe energií na danej adrese tak, že spotreba pitnej vody 1m³ za obdobie od 11.1.2017 do 20.2.2019 a spotreba elektrickej energie 23kWh za obdobie od 1.1.2018 do 11.6.2018 predstavuje neprimerane nízke hodnoty, ktoré potvrdzujú, že budova nie je využívaná na bývanie. Vyhodnotil aj vyjadrenie obyvateľky susediacej nehnuteľnosti na adrese Y. D. XX W.. J., ktorá potvrdila, že v budove dlhodobo min. 10 rokov nikto nebýva a nikdy tam nevidela ani sa svietiť. Správny orgán z takto vykonaného dokazovania vyvodil záver, že predmetná nehnuteľnosť je dlhodobo neobývaná a neobývateľná, nie je vybavená žiadnym nábytkom, do objektu zateká, budova má vysokú vlhkosť muriva a objekt vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu. Podľa správneho orgánu je zrejmé, že žalobkyňa v nehnuteľnosti nikdy reálne nebývala. Konanie žalobkyne spočívajúce v predložení dokladu o zabezpečení ubytovania na tejto adrese, bolo vyhodnotené ako účelové a zavádzajúce s cieľom deklarovať splnenie podmienky zabezpečeného ubytovania počas prechodného pobytu na území Slovenskej republiky. Tieto skutočnosti posúdil prvostupňový správny orgán právne tak, že boli naplnené dôvody zrušenia prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1, písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Správny orgán vyhodnotil aj vplyv zrušenia prechodného pobytu ku dôsledkom tohto zrušenia, pričom dospel k záveru, že dôvod zrušenia prechodného pobytu nebude neprimeraným dôsledkom.

3. Žalovaný napadnutým rozhodnutím PPZ-HCP-BB2-139-004/2019-SK zo dňa 25. septembra 2019 na základe odvolania žalobkyne rozhodol tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil a odvolanie žalobkyne zamietol.

4. K odvolacej námietke týkajúcej sa neexistencie zákonnej povinnosti zdržiavať sa 24 hodín na deklarovanej adrese, žalovaný v odôvodnení uviedol, že bolo preukázané, že na adrese Y. D. XX, J. J. dlhodobo nikto nebýval. Bežné zdržovanie sa na akejkolvek adrese pobytu je sprevádzané známkami bežného pohybu osôb cez hlavný vchod, obzvlášť ak išlo celkovo o jedenásť ľudí, vrátane maloletých detí a navyše cudzincov, ktorí sú nápadnejší pre miestne obyvateľstvo ako občania Slovenska, čo by susedia určite zaregistrovali. Takisto spotreba elektrickej energie a vody, ktoré prirodzene patria k bežne obývanému objektu, navyše v celkovom počte 11 osôb, by sa nepohybovali na skoro mizivých číslach spotreby. Zákon síce nestanovuje spôsob a miesta prevádzania osobnej hygieny, avšak tvrdenie žalobkyne, že bežnú osobnú hygienu tak ona, ako aj ďalších 10 ľudí žijúcich na predmetnej adrese, mohli vykonávať na verejnej plavárni, je podľa žalovaného viac než nereálne.

5. K námietke týkajúcej sa spochybnenia potvrdenia Mesta Banská Bystrica o súhlase s ubytovaním žalobkyne žalovaný uviedol, že potvrdenie mesta predložené žalobkyňou bolo vydané na základe predloženého listu vlastníctva a rozhodnutia Mesta Banská Bystrica o zmene užívania objektu meštiackeho domu a čestného vyhlásenia vlastníka nehnuteľnosti bez toho, aby bola vykonaná fyzická ohliadka nehnuteľnosti. Preto tento súhlas nemožno akceptovať ako relevantný.

6. K námietke, že 10.7.2019, teda dva dni po vydaní prvostupňového rozhodnutia, žalobkyňa zmenila adresu, a teda pominuli dôvody zrušenia jej prechodného pobytu, žalovaný uviedol, že dôvodom zrušenia bolo uvedenie nepravdivých alebo zavádzajúcich údajov správne orgánu, a preto samotné presťahovanie sa nič nemení na fakte, že žalobkyňa správne orgánu oznámila nepravdivé resp. zavádzajúce údaje. Zavádzanie žalovaný vzhladol v tom, že žalobkyňa reálne nepobývala na deklarovanej adrese, pričom napriek tomu ňou preukazovala zabezpečenie ubytovania na území Slovenska, čím vedome zavádzala správny orgán. Adresa prechodného pobytu nemá byť fiktívna ale reálna.

7. Žalovaný uzavrel, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, zákonom o správnom konaní a všeobecnými záväznými právnymi predpismi platnými na území Slovenska a žalobkyňa v odvolacom konaní nepredložila také dôkazy, ktoré by smerovali k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

II.

Konanie na krajskom súde

8. Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 190 zákona č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) žalobu zamietol.

9. Krajský súd sa stotožnil s právnym posúdením žalovaného, ktorý podľa názoru krajského súdu vec správne právne posúdil, keď na základe zisteného skutočného stavu veci dospel k záveru, že bol naplnený dôvod na zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC, pretože tu bol dôvod podľa § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC.

10. K námietke žalobkyne, že správne orgány porušili § 3 ods. 5 Správneho poriadku tým, že akceptovali dôkazy získané prvostupňovým orgánom a dôkazy a tvrdenia žalobcu nebrali do úvahy ako aj k námietke, že správne orgány boli zaujaté proti celej rodine žalobkyne a postupovali zaujato a neodborne, krajský súd uviedol, že boli uplatnené len všeobecne. Žalobkyňa neuviedla, ktorým konkrétnym ňou predloženým dôkazom sa orgány verejnej správy nezaoberali. Takisto námietky zaujatosti administratívneho orgánu voči žalobkyni neboli konkretizované vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu. Žalobkyňa nepodala v administratívnom konaní námietku na vylúčenie zamestnancov orgánu verejnej správy, a preto v tomto administratívnom konaní nebolo rozhodované podľa § 12 zákona o správnom konaní, ktoré rozhodnutie by bolo možné preskúmať v konaní pred správnym súdom.

11. K námietke žalobkyne, že postup keď správny orgán posudzoval budovu podľa vonkajšieho vzhľadu, nebol štandardný, krajský súd uviedol, že predmetná námietka koncipovaná v žalobe, je len vyjadrením nesúhlasu s tým, ako bolo vykonané dokazovanie vyhodnotené žalovaným a prvostupňovým správnym orgánom. Žalobkyňa neuviedla, v čom je úvaha administratívneho orgánu pri hodnotení jednotlivých dôkazov alebo pri hodnotení dôkazov v ich vzájomnej súvislosti v rozpore s obsahom týchto dôkazov alebo v rozpore s logickým uvažovaním. Tvrdenie, že byt spĺňal požadované štandardy podľa predpisu nemá relevanciu k napadnutému rozhodnutiu. Podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, rozhodnutie nebolo založené na tom, že by byt nespĺňal požadované štandardy, ale na tom, že bol v takom stave, ktorý nebol spôsobilý na užívanie a že bol dlhodobo neobývaný.

12. K námietke žalobkyne - tvrdeniu, že byt spĺňa štandardy podľa § 8 Vyhlášky upravujúcej minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu, krajský súd uviedol, že je nekonkretizovaná k dôvodom napadnutého rozhodnutia. Rozhodnutie nebolo založené na tom, že tieto štandardy byt nespĺňa, ale na tom, že napriek tomu je v neobývateľnom stave a nebol dlhodobo obývaný, a preto žalobkyňa uviedla nepravdivé údaje, keď predložila správne orgánu oznámenie, že toto je miesto, kde má zabezpečené ubytovanie na účely jej prechodného pobytu, ktorého účelom bolo podnikanie na území SR.

13. Za nedôvodnú vyhodnotil krajský súd aj námietku nezákonnosti, ktorá mala spočívať v tom, že orgán verejnej správy nepostupoval podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, keď žalobkyňu neupozornil a nedal jej možnosť odstrániť nedostatky, a že ju vlastne uviedol do omylu, keď na základe zabezpečenia pobytu v tej istej nehnuteľnosti, v tom istom byte udelil pobyt jej švagrovi (správne má byť manželovi). Takéto námietky sú podľa krajského súdu mimo predmetu preskúmaného konania. Napadnuté rozhodnutie bolo založené na skutkovom stave zistenom v

preskúvanom konaní. V preskúvanom konaní bolo zistené, že žalobkyňa oznámením o zabezpečení ubytovania na adrese Y. D. XX, J. J., čo urobila 7.5.2018, uviedla nepravdivé a zavádzajúce údaje. Nešlo o nedostatok jej podania, išlo o vedomé zavádzanie administratívneho orgánu, že bude bývať v budove, v ktorej ani po 11tich mesiacoch, kedy vykonal ohliadku znalec, stále nebývala, pretože byt bol v neobývateľnom stave. Takéto námietky nemajú teda ani racionálny ani právny základ.

14. K námietke žalobkyne, že v zmysle ZoPC pri udelenom prechodnom pobyte štátnemu príslušníkovi tretej krajiny stačí, aby sa na adrese, kde prezentoval zabezpečené ubytovanie zdržiaval jeden deň každý 30 dní, nemá oporu v ZoPC. Podľa krajského súdu žalobkyňa netvrdila a nepreukazovala, že sa na nahlásenej adrese trvalého pobytu zdržiavala. Podľa krajského súdu nestačí prezentovať zabezpečenie ubytovania fiktívne, teda na adrese síce nehnuteľnosti, ktorá je stavebne určená na bývanie, ale v takom stave, ktorý nie je spôsobilý na takéto užívanie a nezdržiavať sa tam vôbec. Ak tak žiadateľ urobí, zavádza a uvádza nepravdivé údaje. Ak sa zdržiava aj na inej adrese, to nie je zakázané. Ale, ak oznámil administratívne orgánu, že má zabezpečené ubytovanie v byte, ktorý nie je užívateľný, a ani sa tam počas prechodného pobytu nezdržiaval, tak vedome uviedol nepravdivé údaje.

15. K námietke nesprávneho právneho posúdenia právnej veci, keď žalobkyňa namietala, že jej konanie malo byť posúdené nanajvýš ako priestupok uviedol, že správnosť právneho posúdenia veci tvorila predmet súdneho prieskumu. Teda, či zistené skutočnosti a z nich plynúci skutkový záver, boli subsumované pod na ne priliehajúcu právnu normu. To znamená právnu normu, ktorej hypotéza vyjadrená v zákone všeobecne sa vzťahuje na zistené skutkové okolnosti a skutkové závery. Keďže išlo o byt, ktorý nebol v obývateľnom stave a žalobkyňa tam ani nebývala, potom žalovaný vec správne právne posúdil, keď takéto skutočnosti považoval za naplnenie dôvodu na zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1, písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

16. Na základe uvedených dôvodov dospel krajský súd k záveru, že žiadny z dôvodov nezákonnosti uplatnených v žalobe nebol dôvodný. Správny súd preto žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

III.

Konanie na kasačnom súde

17. Žalobkyňa (sťažovateľka) podala proti rozsudku v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, čím znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Sťažovateľka nesprávne právne posúdenie krajským súdom videla v tom, že krajský súd:

- nezohľadnil, že prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný relevantne nepreukázali svoje tvrdenia o tom, že byt je neobývateľný a že nespĺňa podmienky uvedené v § 8 vyhlášky MZ SR, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou pre udelenie prechodného pobytu. Povinnosťou sťažovateľa v správnom konaní nie je preukazovanie svojich tvrdení, ale je to povinnosťou správneho orgánu, aby preukázal, že to tak nie je a na základe toho následne rozhodol,
- nesprávne vyhodnotil žalobné námietky v bodoch 8 až 10 rozsudku za uplatnené všeobecne, podľa sťažovateľky námietky sú bližšie uvedené v konkrétnych vyjadreniach a odvolaniach ako aj výpovediach na samotnom pojednávaní, žalovaný a ani krajský súd sa so súhlasom Mesta Banská Bystrica nevysporiadali.
- nedodrжал princíp proporcionality, keď na jednej strane vytýka nekonkrétosť námietok sťažovateľky a na druhej strane krajskému súdu postačuje nekonkrétne všeobecné stanovisko žalovaného bez presného špecifikovania, a to že sa s námietkami vysporiadal,
- nesprávne posúdil dôvody rozhodnutia žalovaného, nezdržiavanie sa na adrese prechodného bydliska nie je zavádzanie, ale nanajvýš správny delikt, pritom sťažovateľka vždy komunikovala na uvedenej adrese so správnym orgánom,
- nesprávne vyhodnotil dôkazy získané a pripustené v súdnom konaní, keď na jednej strane spochybňuje stanovisko RÚVZ, ktorý ako jediný vydáva stanoviská o tom čo je uvedené vo vyhláška

MZ SR a na strane druhej sa opiera o znalecký posudok znalca Ing. Oravkina, ktorý bol vykonaný v exekučnom konaní, čo je rozdielne konanie od konania medzi žalobcom a žalovaným,
- rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, skutkového stavu a zlej aplikácie zákona o pobyte cudzincov,

- má za to, že napadnutý rozsudok krajského súdu je porušením ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov (zásad), najmä princípu ochrany zákonnosti vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a ochrany pri legitímnych očakávaní pri rozhodovaní orgánov verejnej moci.

19. Sťažovateľka navrhla, aby kasačný súd napádaný rozsudok zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

20. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Vyjadril sa podrobne ku všetkým uplatneným námietkam sťažovateľky a zhrnul, že sťažovateľka v konaní nedoložila žiadny relevantný dôkaz, ktorým by vyvrátila preukázané zistenia prvostupňového správneho orgánu. V konaní bolo podľa žalovaného dostatočnými relevantnými dôkazmi jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že sťažovateľka sa na deklarovanej adrese dlhodobo nezdržovala, ako aj skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť bola dlhodobo neobývaná.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal vyššie uvedený rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho pôsobnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h) SSP a § 101e ods. 2 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o súdoch“).

22. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. októbra 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

23. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 2 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná včas a oprávnenou osobou.

24. Kasačný súd následne preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu a v medziach kasačnej sťažnosti aj rozhodnutia správnych orgánov. Ako nosnú námietku voči rozsudku správneho súdu identifikoval námietku nesprávneho právneho posúdenia, ktorú vyhodnotil za dôvodnú. Bližšie tieto závery odôvodňuje v nasledovnom texte.

V.

Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

Podľa § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC policajný útvar zruší prechodný pobyt, ak b) zistí skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 6 alebo ods. 7.

Podľa § 33 ods. 6, písm. e) ZoPC policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak e) štátny príslušník tretej krajiny uvedie nepravdivé alebo zavádzajúce údaje alebo predloží falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby.

VI.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

25. Za zásadnú považoval kasačný súd námietku sťažovateľky spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci, keď žalovanému vyčítala, že nebolo preukázané, že sa v mieste prechodného bydliska nezdržovala a správne orgány nesprávne vyhodnotili jej údajné nezdržovanie sa v mieste prechodného bydliska a nesprávne aplikovali právne normy.

26. Úlohou kasačného súdu bolo posúdiť, či v danom prípade prichádzal do úvahy postup, ktorý zvolil správny orgán, keď zrušil sťažovateľke prechodný pobyt na účel podnikania z dôvodu, že

sťažovateľka mala po udelení prechodného pobytu na účel podnikania správneho orgánu uvádzať údaje o svojom prechodnom bydlisku, ktoré správny orgán vyhodnotil ako údaje zavádzajúce.

27. Podľa kasačného súdu ide o vadu konania, pre ktorú nemožno napadnuté rozhodnutie považovať za zákonné. Pre namietanú vadu mal krajský súd toto rozhodnutie zrušiť. Ak tak krajský súd neučinil, jeho rozsudok je zaťažený vadou, pre ktorý nemôže obstať a zistenú vadu je potrebné napraviť zmenou rozsudku tak, ako uviedol kasačný súd vo výroku tohto rozsudku.

28. Pred tým, než kasačný súd pristúpil k vyhodnoteniu toho, či prichádzala zo strany správnych orgánov do úvahy aplikácia ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC na prípad sťažovateľky, musel si kasačný súd položiť otázku, čo bolo účelom predmetných ustanovení ZoPC, inými slovami aký bol úmysel zákonodarcu, keď umožnil policajnému útvaru zrušiť prechodný pobyt štátnemu príslušníkovi tretej osoby, ak zrušenie prechodného pobytu viaže na zistenie skutočností, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 6 ZoPC.

29. Snaha kasačného súdu nájsť ratio legis uvedených ustanovení ZoPC zodpovedala potom teleologickému výkladu, ktorého základnou maximou je, že sa nikto „nesmie dovoľávať slov právneho predpisu proti jeho zmyslu“ a hľadá sa objektívny zmysel a účel daného pravidla (právo nie je samoučelné, viaže sa k určitému hodnotovému systému).

30. Viazanosť zákonom neznamena viazanosť jeho slovami, ale zmyslom. Takýmto výkladom sa má brániť tak bezduchému formalizmu, ako aj ľubovôli alebo svojvôli pri rozhodovaní správnych orgánov, ale aj súdnym prieskume ich rozhodnutí.

31. Za použitia uvedeného výkladu potom kasačný súd dospel k názoru, že účelom ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC je v podstate odstránenie kladného rozhodnutia o pobytovom statuse štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý ho dosiahol tým, že oklamal správny orgán v konaní o jeho žiadosti.

32. Z formulácie ustanovenia § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC a jeho zaradenia v rubrike „Rozhodovanie o žiadosti o udelenie prechodného pobytu“ je zrejmé, že sa nemá na mysli uvedenie nepravdivého alebo zavádzajúceho údajá alebo predloženie falošného alebo pozmeneného dokladu alebo dokladu inej osoby hocikedy, alebo hocikomu (teda napríklad v nejakej neskoršej žiadosti adresovanej obci, či v komunikácii so súkromnou osobou), ale viaže sa len na údaje uvedené v žiadosti o udelenie prechodného pobytu a na vyžadované prílohy.

33. Ide potom o zákonom prípustnú reakciu správneho orgánu na to, že správny orgán po udelení prechodného pobytu zistí a nespochybniteľným spôsobom preukáže, že bol žiadateľom o udelenie prechodného pobytu v konaní o jeho žiadosti oklamáný, zavádzaný alebo že mu v konaní o jeho žiadosti príslušník tretej krajiny poskytol falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby.

34. Najčastejšie pôjde o také prípady, keď správny orgán až po udelení prechodného pobytu zistí, že štátny príslušník predložil v konaní o jeho žiadosti falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby alebo dodatočne vyjde najavo, že uvádzal také nepravdivé alebo zavádzajúce údaje o takých podstatných skutočnostiach, ktoré by mohli mať rozhodujúci vplyv na to, že pri ich odhalení už v štádiu konania o jeho žiadosti o prechodný pobyt by znamenali pre štátneho príslušníka tretej krajiny negatívne dôsledky v podobe zamietnutia jeho žiadosti o prechodný pobyt.

35. Inými slovami, ak správny orgán po udelení prechodného pobytu dodatočne zistí a preukáže, že štátny príslušník zavádzal pri žiadosti o udelenie prechodného pobytu napríklad tým, že by tvrdil, že má zabezpečené ubytovanie a dodatočne by sa preukázalo, že ho zabezpečené nemal, prichádzala by do úvahy aplikácia ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC, teda zrušenie prechodného pobytu z dôvodu podľa § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC.

36. O takýto prípad s poukazom na skutkové okolnosti daného prípadu však v prejednávanej veci zjavne nešlo, pretože nebolo preukázané, že sťažovateľka v konaní o žiadosti o udelenie prechodného pobytu uviedla nepravdivé alebo zavádzajúce údaje, preto námietka sťažovateľky, že správne orgány nesprávne právne posúdili jej vec a krajský súd jej námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, bola na mieste a kasačný súd ju vyhodnotil ako dôvodnú.

37. Jednou z podmienok udelenia prechodného pobytu cudzincom z tretích krajín je aj zabezpečenie ubytovania v Slovenskej republike, čo musí cudzinec preukázať. V danom prípade nebolo sporným, že sťažovateľke bol udelený prechodný pobyt na účel podnikania podľa § 22 ods. 1 písm. b) ZoPC. Sťažovateľka v konaní o udelení prechodného pobytu na účel podnikania preukázala zabezpečenie ubytovania v Slovenskej republike v Y. D. P. A., G. Q. XX, J. J.. Z obsahu

administratívneho spisu vyplynulo, že sťažovateľka dňa 7.5.2018 oznámila na Oddelení hraničnej a cudzineckej polícii v Banskej Bystrici zmenu adresy ubytovania počas povoleného pobytu z Y. D. P. A. na adresu Y. D. XX, J. J. a požiadala o zmenu adresy prechodného pobytu a o vydanie dokladu o pobyte. K žiadosti o zmenu prechodného bydliska predložila Zmluvu o nájme bytu uzavretú medzi prenajímateľom I. E. Y. (vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej sa byt nachádzal a sťažovateľkou (ako nájomcom č. X) zo dňa 30.4.2018 a súhlas Mesta Banská Bystrica zo dňa 27.3.2019 podľa § 32 ods.2 písm. b/ ZoPC. Žiadosti o zmenu adresy bolo vyhovené.

38. Ustanovenie § 32 ZoPC vymedzuje okruh povinných náležitostí k žiadosti o udelenie prechodného pobytu, ktoré musí štátny príslušník tretej krajiny priložiť.

39. Účelom podmienky udelenia prechodného pobytu štátnemu príslušníkovi tretieho štátu ustanovenej v § 32 ods. 2 písm. e) ZoPC, podľa ktorej žiadateľ musí predložiť doklad o zabezpečení ubytovania nie starší ako 90 dní, v spojení s § 32 ods. 8 ZoPC, podľa ktorého doklad o zabezpečení ubytovania musí preukazovať, že štátny príslušník tretej krajiny má zabezpečené ubytovanie na najmenej šesť mesiacov prechodného pobytu), § 33 ods. 4, podľa ktorého čas, na ktorý má štátny príslušník tretej krajiny zabezpečené ubytovanie počas prechodného pobytu, nemá vplyv na čas, na ktorý sa prechodný pobyt udelí, a § 33 ods. 6 písm. h), podľa ktorého policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak je zjavné, že zabezpečené ubytovanie na území Slovenskej republiky nespĺňa minimálne požiadavky podľa osobitného predpisu, spolu s ustanovením § 122 ZoPC, je predovšetkým predchádzanie bezdomovectva takýchto cudzincov s prechodným pobytom. Povinnosť preukázať zabezpečenie ubytovania pred udelením prechodného pobytu tak má znižovať riziko spoločensky nežiaduceho správania týchto osôb. Už z toho, že aj v prípade žiadosti o prechodný pobyt na dlhší čas postačuje zabezpečenie ubytovania na 6 mesiacov, je zrejmé, že zákonodarca počítá s možnosťou zmeny ubytovania počas dlhšieho trvania prechodného pobytu.

40. Podľa § 122 ods. 1 písm. a) ZoPC dokladom potvrdzujúcim zabezpečenie ubytovania sa rozumie [aj] čestné vyhlásenie cudzinca o vlastníctve nehnuteľnosti. Pritom zo žiadneho zo zákonných ustanovení nevyplýva, že by mal takýto cudzinec aj povinnosť počas prechodného pobytu bývať práve v tejto nehnuteľnosti. Podstatné je, že má takúto nehnuteľnosť k dispozícii. Takisto v prípade udelenia prechodného pobytu bez splnenia podmienky dokladu o zabezpečení ubytovania podľa výnimiek v zmysle § 32 ods. 2 písm. e) body 1-5 vôbec neprichádza do úvahy, že by mal takýto cudzinec bývať v takto vopred označenej nehnuteľnosti. Pri týchto výnimkách zákonodarca prirodzene očakáva, že o reálne ubytovanie bude v príslušnej životnej situácii postarané.

41. Od inštitútu zabezpečenia ubytovania (pred udelením pobytu) je potrebné odlišovať povinnosť (následného) hlásenia pobytu, ktorú pre štátneho príslušníka tretej krajiny s prechodným pobytom ustanovuje § 111 ods. 1 písm. l) ZoPC a § 111 ods. 3 ZoPC.

42. V danom prípade však nič nenasvedčuje tomu, že by správny orgán zo zistených skutočností vyvodil záver o tom, že sa sťažovateľka mala dopustiť priestupku podľa § 118 ods. 1 písm. c/ ZoPC, na tom skutkovom základe, že mala porušiť povinnosť ustanovenú v § 111 ods. 1 písm. s/ ZoPC, (povinnosť štátneho príslušníka tretej krajiny oznámiť policajnému útvaru, že sa bude zdržiavať v rámci územia Slovenskej republiky mimo miesta udeleného pobytu nepretržite viac ako 30 dní). Kasačný súd dodáva, že v prípade, že by bolo preukázané, že sťažovateľka sa zdržiavala v rámci územia Slovenskej republiky mimo miesta udeleného pobytu nepretržite viac ako 30 dní, do úvahy by prichádzala podľa § 118 ods. 6 písm. b/ ZoPC sankcia - možnosť uloženia pokutu maximálne do 300 eur. Úvahy správnych orgánov však nesmerovali k aplikácii ustanovení o uložení sankcie za priestupok sťažovateľky na úseku pobytu, ale ako vyplýva z rozhodnutí správnych orgánov, tieto zrušili sťažovateľke prechodný pobyt § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC, z dôvodu podľa § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC, pretože sťažovateľka správny orgán uviiedla nepravdivé alebo zavádzajúce údaje.

43. Kasačný súd vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu s poukazom na výklad ustanovení ZoPC, ktorý učinil v bodoch 32-35 tohto rozsudku, dospel k záveru, že v danom prípade neprichádzala by do úvahy aplikácia ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC, teda zrušenie prechodného pobytu z dôvodu podľa § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC, preto námietka sťažovateľky, že správne orgány nesprávne právne posúdili jej vec a krajský súd jej námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, bola na mieste a kasačný súd ju vyhodnotil ako dôvodnú.

VII.

Obiter dictum

44. Pre samotný záver o vecnej nesprávnosti rozhodnutia krajského súdu postačovalo vyhodnotenie kasačného súdu o dôvodnosti vznesenej námietky týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia. Nad rámec uvedeného považuje však kasačný súd za dôležité uviesť, že jeho pozornosti neuniklo, že sťažovateľka videla nesprávne právne posúdenie aj v nedostatočnosti skutkovej, opierajúcej sa o zistenia správnych orgánov o zavádzaní sťažovateľky ohľadne údajov o mieste prechodného pobytu. Inými slovami, sťažovateľka namietala, že skutková podstata veci, z ktorej správne orgány vychádzali, nemá dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní.

45. Hoci kasačný súd nezistil dôvodnosť aplikácie ustanovení § 36 ods. 1 písm. b) ZoPC, zrušenie prechodného pobytu z dôvodu podľa § 33 ods. 6 písm. e) ZoPC na prípad sťažovateľky, pre dôvody vyššie uvedené, nad rámec vyššie konštatovaného nesprávneho právneho posúdenia veci považuje za dôležité uviesť, že vykonané dokazovanie v správnom konaní nemohlo viesť k záverom, ktoré učinili správne orgány, a to, že sťažovateľka uvádzala zavádzajúce údaje o mieste svojho prechodného bydliska.

46. Takýto záver nie je možné vyvodiť za dôkaznej situácie, ktorú zabezpečí správny orgán tým, že vykoná previerku kontroly zabezpečenia ubytovania štátneho príslušníka tretej krajiny bez reálnej ohliadky a vnútornej kontroly nehnuteľností, v ktorej štátny príslušník tretej krajiny deklaruje miesto svojho prechodného pobytu za situácie, že štátneho príslušníka tretej krajiny v čase vykonanej jedinej kontroly na ním uvedenej adrese nezastihne.

47. Rovnako nie je možné akceptovať, že prvostupňový ani odvolací správny orgán pred samotným rozhodnutím vo veci týkajúcej sa statusového pobytu vôbec nevypočúje štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému prechodný pobyt po splnení zákonom predpokladaných podmienok bol udelený pobyt a nie je možné ani akceptovať, že správne orgány vychádzajú len z písomného vyjadrenia štátneho príslušníka tretej krajiny k oznámeniu o začatí konania vo veci resp. odvolania proti rozhodnutiu.

48. Právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať patrí medzi základné práva na dobrú verejnú správu.

49. Na tomto mieste považuje kasačný súd za dôležité uviesť, že princípy dobrej verejnej správy Rada Európy presadzuje prostredníctvom dokumentov prijatých vo forme rezolúcií alebo odporúčaní Výboru ministrov a prostredníctvom judikatúry ESĽP. Účinnosť princípov dobrej správy sa zásadným spôsobom presadzuje predovšetkým prostredníctvom rozhodovacej činnosti ESĽP, avšak nepriamo, čo je dané charakterom práv a slobôd chránených Dohovorom. Právo jednotlivca na dobrú správu, nepatrí medzi typické základné ľudské práva priamo uznané Dohovorom. Preto sa neaplikujú princípy dobrej správy ako také, ale všeobecné právne princípy (princíp rovnosti, viazanosti právom, proporcionality). Presadzovanie všeobecných právnych princípov v členských štátoch Rady Európy zabezpečujú najmä súdy v rámci ústavného a správneho súdnictva. S nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 sa stala právne záväznou Charta. Článok 41 Charty síce definuje právo na dobrú správu, avšak len vo vzťahu jednotlivca k orgánom a inštitúciám Únie. Podľa čl. 41 do práva na dobrú správu sa zahŕňa najmä: a) právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať; b) právo každého na prístup k spisu, ktorý sa ho týka, za predpokladu rešpektovania oprávnených záujmov dôvernosti a služobného a obchodného tajomstva; c) povinnosť administratívy odôvodniť svoje rozhodnutia.

50. Záver o tom, že nehnuteľnosť nebola štátnym príslušníkom tretej krajiny využívaná na bývanie a štátny príslušník tretej krajiny sa v mieste prechodného bydliska nezdržiaval, nemožno učiniť bez vypočutia štátneho príslušníka tretej krajiny k otázkam jeho zdržiavania sa v mieste prechodného pobytu a bez odstránenia rozporov medzi tvrdením štátneho príslušníka tretej krajiny a vlastníka nehnuteľnosti na jednej strane, že predmetný byt je obývatel'ný, suchý a nezávadný, elektroinštalácia je funkčná a tvrdením, že sa v mieste, ktoré uvádzal ako miesto prechodného pobytu zdržiaval a tvrdením prvostupňového správneho orgánu, že byt je neobývatel'ný a štátny príslušník tretej krajiny v ňom nebýva.

51. Záver správneho orgánu o tom, že adresa prechodného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny je fiktívna a nie je reálna, nemožno učiniť bez vnútornej ohliadky priestorov správnym orgánom a nemožno ho učiniť zo záverov zo znaleckého posudku vypracovaného pre potreby určenia všeobecnej ceny nehnuteľnosti pre potreby exekučného konania, ktorý nemohol v žiadnom prípade nahradiť vlastné dokazovanie správneho orgánu o tom, či štátny príslušník tretej krajiny na uvedenej adrese,

ktorú deklaroval ako svoj prechodný pobyt sa zdržiaval. Takýto znalecký posudok nemôže byť dôkazom pre účely posúdenia podstatnej okolnosti, akou bolo to, či byt v prenajatej nehnuteľnosti bol štátnym príslušníkom tretej krajiny obývaný a už vôbec nemôže byť dôkazom o tom, že sa v byte nezdržiaval a zavádzal správny orgán.

52. Rovnako tak nemožno za dôkaz preukazujúci, že sa štátny príslušník tretej krajiny v mieste prechodného bydliska nezdržiaval, ergo, že správny orgán zavádzal považovať údaje o spotrebe elektrickej energie a vody získané u dodávateľov elektrickej energie. Údaje o ich mizivej spotrebe nie sú dôkazom toho, že štátny príslušník tretej krajiny zavádzal správny orgán o adrese svojho prechodného bydliska.

53. Navyiac pokiaľ štátny príslušník tretej krajiny predloží správne orgánu k žiadosti o zmenu prechodného bydliska súhlas mesta /obce podľa § 32 ods. 2 písm. k/ ZoPC, z ktorého vyplýva, že ubytovanie v nehnuteľnosti, kde sa bude štátny príslušník tretej krajiny zdržiavať počas pobytu, spĺňa podmienky osobitného predpisu (§ 62 písm. f/ zákona č. 355/2007 Z.z., § 8 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z.), nemožno ho považovať za spochybňujúci len preto, že podľa správneho orgánu mesto resp. obec udeľuje súhlas bez skutočnej ohliadky priestorov. Nakoľko v otázke týkajúcej sa toho, či predmetná nehnuteľnosť spĺňa štandardy pre dlhodobé ubytovanie ustanovené vo vyhláske Ministerstva zdravotníctva č. 259/2008 existoval minimálne rozpor medzi znaleckým posudkom z ktorého vychádzal správny orgán (vo veci určenia všeobecnej ceny nehnuteľnosti pre exekučné konanie), podľa ktorého predmetná nehnuteľnosť nespĺňa podmienky ubytovania a súhlasom mesta podľa ktorého predmetná nehnuteľnosť spĺňa podmienky ubytovania. Bez odstránenia tohto rozporu, nebolo možné dospieť k záverom, ktoré učinili správne orgány.

54. Za dôkaznej situácie, ktorú zabezpečili a vykonali správne orgány nebolo možné prijať závery o tom, že sťažovateľka sa v mieste svojho prechodného pobytu nezdržiavala, ergo na základe vykonaných dôkazov v správnom konaní nebolo preukázané, že by došlo z jej strany k nepoctivosti, teda k uvádzaniu nepravdivých údajov spočívajúcich v predložení dokladu o zabezpečení ubytovania na adrese, kde sa nezdržiavala.

VIII.

Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

55. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a správnu žalobu zamietol. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie v spojení s konaním, ktoré mu predchádzalo, trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p. ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

56. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľke, ako úspešnej účastníčke konania o kasačnej sťažnosti, trovy konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

57. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

